

Glas zaaveznikov

Leto II - Št. 293

Informacijski dnevnik A. I. S.

Cena 4 lire

TRST, ponedeljek 3. junija 1946

UREDNIŠTVO: Via S. Felice 13 Telefon št. 93354 in 94443

UGLASI: Cena za milimeter visine (širina ena kolona): trgovački L. 27, mrtvaški L. 56 (osmrtnice L. 100), objave L. 20, finančni in pravni oglasi L. 45. V vsebini lista (tekstni oglasi) L. 45. Davek ni vstet. Pladljivo v naprej. Glasje sprejema izključno: S.P.I., Società per la Pubblicità in Italia, Trst, ul. Silvio Pellico št. 4, tel. 94044. Cena posamezne številke L. 4 (zaostale L. 8). Rokopisov ne vračamo.

Zmaga naprednih katoličanov pri francoskih volitvah

GEORGES BIDAULT
Njegov glas se bo okrepil

TRETTJA ZAROTA PROTI MACARTHURJU IZPODLETALA

London, 3. junija
Newyorška radijska postaja je včeraj javila, da so zaroto proti generalu Douglasu MacArthurju, vrhovnemu zavezniškemu poveljniku na Japonskem, pretekli teden onemogočili lastni ameriški protivohunski službe.

Generala MacArthurja so obvestili, da ga misli neka skupina Japoncev usmrtiti.

Japonci so imeli v načrtu, da bi na generala MacArthurja streljali, ko bi šel kakor običajno iz ameriškega veleposlaništva v Tokio v svoj glavni stan.

AMERISKI SENAT ODOBRILO ZAKON O DELU

Washington, 3. junija
Na zasedanju, ki je trajalo preko polnoči, je ameriški senat odobril novi zakon o delu, ki ga je preteklo soboto predložil kongresu predsednik Truman.

Papežev govor

Odločnega koraka k miru še vedno nismo napravili

VATIKAN, 3. junija. — Papež je v soboto govoril pred zborom kardinalov, ki so se zbrali ob priliki njegovega godu. V govoru, ki ga je prenašal radio Vatikan, je med drugim dejal: «Od konca vojne v Evropi je minulo že eno leto, a še vedno le preveč jasno vidimo, da bo pot še dolga in težka. Prvega odločnega koraka k pravičnemu miru še vedno nismo napravili».

Papež je nadaljeval: «Vernikom pravim: Ne izjavljajte poguma, številnejši in močnejši ste kot vaši nasprotniki. Bog je z vami».

Papež je nato omenil splošne volitve, ki so bile včeraj v Italiji in Franciji. Dejal je: «Gre za to, da izvedemo, ali se bo ena in druga izmed teh latinskih sester z več kot tisočletno krščansko civilizacijo se nadalje opirala na trdno skalo krščanstva, in priznavala osebnega Boga, in verovala v duhovno poslanstvo človeka, ali pa bosta zrasli iz usoda vojne, bodočnosti brezdušne vsesvobodnosti materialistične države brez nadzemskih idealov, brez vere in brez Boga».

Eno izmed tega se bo uresničilo, kakor bodo pač iz volilnih žar zmagovito izšla imena bodisi imena prvobornih ali pa ruševcev krščanske civilizacije.

Odgovor je v rokav volivcev, ti nosijo zanj vzvišeno, a tudi težko odgovornost.

Nato je papež govoril o sto tisočih vojni ujetnikov, in brezdomnih beguncev ter dejal: «Vemo, da

VANDENBERGOV POZIV SOVJETSKI ZVEZI

Detroit, 3. junija
Republikanski senator in svetnik ameriškega kongresa na mirovni konferenci Arthur Vandenberg je naslovil v nekem radijskem govoru za «mir narodov na Sovjetsko zvezo odprto srčen poziv, naj modro in mirno deluje pri pogajanjih za mirne pogodbe».

Dodal je: «Ameriško mnenje je, da velja imeti pravice monopolizirati mirovne pogodbe. Res je, da imamo večje odgovornosti, vendar pa je 21 narodov, ki so z nami sodelovali v vojni. Zadovaljati smo jih, da so bili z nami v strelskih jarkih, zadovaljati moramo biti, da so z nami pri miru».

LONDON IN VOLITVE V ROMUNJI

London, 3. junija
Neki poročevalci britanskega zunanjskega ministrstva je v soboto izjavili, da so sporočili, ki ga je podal v petek švedski romunski ministri predsednik Peter Groza da bodo volitve v Romuniji avgusta ali septembra, sprejeli v Londonu z velikim zanimanjem.

Komunisti padli na drugo mesto Socialisti ostanejo tretji

PARIZ, 3. junija. — Včeraj so bile v Franciji in v kolonijah, izvenšani na otoku Reunion, kjer bodo volili 16. junija, volitve v novo ustavodajno skupščino. Žene in moške so izbrali 586 članov nove začasne skupščine. Volilnih upravičencev je bilo okoli 26 milijonov.

Po izidih, ki so bili znani danes zgodaj jutraj, so izvolili 518 poslancev. Kot najmočnejša stranka je izšlo ljudsko republikansko gibanje (napredni katoličani), ki jih vodi zunanji minister Georges Bidault.

Po zadnjih poročilih je stanje sledeče: Ljudsko republikansko gibanje 160 poslancev, komunisti 145 poslancev, socialisti 115 poslancev, radikalni 89, konservativci 36 in ostale skupine 23.

Prav nadaljnji izidi lahko še spremenijo razmerje med strankami, je gotovo, da bo ljudsko republikansko gibanje najmočnejša stranka, ko bodo znani popolni izidi.

Videti je, da bodo socialisti ostali kot doslej tretja najmočnejša stranka. Konservativci upajo, da bodo postali četrti, radikalni peti. Zastopnik komunistov Florimond Bonté je danes jutraj izjavil, da je njegova stranka izredno zadovoljna. Dejal je, da je število komunističnih glasov v državi porastelo. Izjavil je: «To je velika zmaga sprito koalicije, ki so jo stvorili tri parti».

Zmaga ljudskega republikanskega gibanja in njeni nadaljnji izidi, da zamenja v novem parlamentu kot najmočnejša posamična stranka komunistično, je bila dejansko zagotovljena, ko so ji izšli iz 67 (od celotnega števila 90) okrajev zagotovili 147 poslancev pri 131 komunističnih.

Volitve je dopolnjevala elabo vreme z nalivi.

Po dosedanjih poročilih so bili od 22 članov vlade izvoljeni naslednji: komunisti Thorez in Billou, podpredsednik vlade in minister za obnovitev katoličana Georges Bidault in Robert Prigent, zunanji minister in minister za prebivalstvo; socialisti Felix Gouin, predsednik vlade, Marius Moutet, minister za kolonije, Gaston Defferre, državni podtajnik za informacije in André Philippe, finančni minister.

Med vidnejšimi političnimi osebnostmi so bili izvoljeni bivši ministri predsednik in vodilni član radikalnih socialistov Paul Reynaud, voditelj radikalno socialistične stranke Edouard Herriot, voditelj ljudskega republikanskega gibanja (katoličani) Maurice Schumann, bivši predvojni letalski minister v vladi bivše ljudske fronte Pierre Cot, ki se je na predvečer sedanjih volitev pridružil komunistični stranki.

Najhujši poraz sta doživela dva pristaša generala De Gaulle, René Pleven, bivši finančni minister in Jacques Spuella, bivši minister za informacije. Znova so izvolili tudi brata generala De Gaulle, Med židami, katerih izvolitev javljajo, sta gospa Broaslette, socialistka, in gospa Baillat-Couturier, komunistka. Obe sta že bili v starem parlamentu. V pariskem predmestju S. Denis so bili sledeči izidi: komunisti 18.679 glasov, katoličani 6.558, socialisti 6.240. Predmestja, občestvo na 4. 5. in 6. volivnem okoliščini so dala 11 komunističnih poslancev (pri prejšnjih volitvah 12), 5 socialističnih (prej 4) in 6 katoličanih (nobene izpremembe).

Voditelj komunistov sestavlja češkoslovaško vlado

Prijateljstvo tudi z zahodom

PRAGA, 3. junija. — Predsednik Beneš je v soboto sprejel voditelja komunistične stranke Klementa Gottwalda in mu poveril sestavo nove češkoslovaške vlade. Predvidevajo, da bo sedanja vlada odstopila 14. junija.

V petek se je predhodno sestala centralni komite češkoslovaške komunistične stranke. Odobril je resolucijo, ki poudarja pravico stranke, da dobi ministrske predstevstvo v novi vladi. Ob tej priliki je predsednik stranke in sedanji ministri podpredsednik Gottwald objavil vladni pogram, ki obsega naslednjih osem točk: 1. dveletni poljedelski načrt; 2. dveletni gospodarski načrt; 3. reformo javne uprave; 4. davčno reformo in narodno izkušnje; 5. dokončno ureditev obmejnih področij (Sudetov); 6. čimprejšnjo organizacijo narodnega gospodarstva; 7. ureditev odnosov s Slovaki; 8. izdelavo temeljnih načel nove ustave.

Klement Gottwald je v nekem razgovoru izjavil, da komunistična zmaga pri volitvah ne bo pomenila nikakih nadaljnjih omejitev osebne svobode in da se češkoslovaška zunanja politika ne bo spremenila. Dopolnilu «New York Herald Tribune» je dejal: «Češkoslovaška bo ostala demokratična država; prepričani smo, da bodo zahodne velesile sprejele volitve izide kot svobodni izraz narodove volje. Dodal je, da ima Češkoslovaška Sovjetsko zvezo za svojo prvo prijateljico in zaveznico, da

JUSTIFIKACIJA OBEN ANTONESCOV

London, 3. junija
Romunska radijska postaja je v soboto javila, da so justifikacijo bivšega romunskega ministrskega predsednika maršala Antonescua in prvo prijateljico in zaveznico, da

MARŠAL SMUTS

bodoče

Južnoafriški ministri predsednik Jan Smuts je v petek po radiu govoril narodom britanskega Commonwealtha. Opozoril jih je, naj svoje varnosti ne grade le na organizaciji ZN, marveč tudi na svojih lastnih silah.

Kot je imperij vzdržal, ko je prenehalo delovati Društvo narodov — je dejal general Smuts — tako bi moral vzdržati tudi drugje, če bi Bog ne dal — še večji vihar hotel uničiti organizacijo ZN.

Izjavil je, da predstavlja stabilnost članov velikega političnega združenja, kot je britanski imperij, ki leži med dvema velesilama — eno na zahodu, drugo na zahodu — element ravnovesja, ki je splošno preprečilo, da bi ti dve uničili sveta.

«Organizacija ZN — je nadaljeval Smuts — predstavlja v primeri z Društvom narodov velik napredek ter zasluži nato največjo podporo. Toda tudi v svetu je mnogo več nevarnosti, kakršnih nismo poznavali ob koncu zadnje vojne; raspolaga s mnogo številnejšimi uničujočimi silami in smrtonosnejšim orožjem, kot smo ga poznali v obdobju Društva narodov.

«Skupnost britanskih narodov» je pokazala, da je trden organizem; ki se izbruhnil vihar, je bila dobljena das edino približne sveta, ki se je znašel v smrtni nevarnosti. «Zato jo moramo ne le v njeno korist, marveč tudi v dobro vsega sveta ohraniti kot drugo obrambo miru, kot jamstvo naših nabel in idealov».

General Smuts je nato dejal, da je svet v zadnjih desetih letih temeljito spremenil svoje lice;

Osnove varnosti

Združene države in Sovjetska zveza sta dosegli gospodstvo na zahodu, oz. zahodu. Obe državi imata strnjeno ozemlje; njuni narodi predstavljajo z vojnega, demografskega in gospodarskega vidika celoto, kakršna na svetu še ni bilo.

«Med njima — je dodal Smuts — se razprostira skupina prekomorskih držav angleškega imperija, ki lahko še vedno dokazuje, da tvorijo rešitev tega velikega sestava sil — podrobnosti stabilnosti med dvema nasprotujočima si tečajema. Ta skupina predstavlja element stabilnosti, ki se je razvil v teku stoletij zgodovine, stvarno silo, ki kljubuje vsaki spremembi.

«Sprejeti bi jo morali vsi, ki verujejo v nako usodo civilizirane ljudstva. Niti veliki ameriški narod niti veliki sovjetski narod nanjo ne smeta gledati kot na grožnjo za njihovo veličino. Vendar jo imajo za silo, ki je potrebna vsemu svetu in katere neobstoja bi lahko povzročili najhujše škri tako Američanom kot Sovjetom. Kot tako jo morajo priznati; tmeti jo morajo kot nerazdružljivi del ustroja svetovne varnosti in nje manjši meri kot organizacija ZN».

«Vsakdo — je nadaljeval Smuts — bi bil veliko bolj zadovoljen, če bi se pobutil varnostje, če bi vladal med tremi velikimi silami sporazum in bi ta sila kot starejši bratje podale roke manjšim narodom, ki se razvijajo kot najmlajši člani družine narodov.

«To — je dejal — je osnovno načelo sveta, dolžnega v istini Združenim narodom — ki naj bi preprečilo medsebojni konflikt med velesilami».

Reden potek italijanskih volitev

Zaradi obveznega glasovanja velik dotok na volišča

RIM, 3. junija. — Včeraj so bile v Italiji volitve v novo ustavodajno skupščino, združene z referendumom monarhija - republika. Volitve v okrožjih z več kot 500 vpisanimi volivci so se nadaljevale tudi še danes do 12. ure.

Poročila pravijo, da je bil nedeljski potek volitev rede in da ni nikjer prišlo do resnejših incidentov. Poročilo notranjega ministrstva, ki so ga izdali popoldne ob 16. uri, pravi, da je 75 prefektur sporočilo, da potekajo volitve v redu in da je znaten pritok na volišča. Enako poročilo je izdalo notranje ministrstvo zvečer ob 23.30 uri.

V Trentu, v dvojezičnem okraju Egna, nemško govoreči volivci z ozirom na poziv glasila «Südtiroler Volkspartei» iz Bozena niso volili.

V Rimu so se volitve začele okoli 8. ure, dasi so ljudje čakali pred volišči že ob 5. uri. Zaradi tega je prišlo do nekaterih incidentov, ko je nestrpna množica vdira na volišča. Pouredoval je policija. Iz Rima javljajo, da je bil pritok na 1028 mestnih volišč velik in da so prevladovala žene. Kraljica je volila zvečer. Glasovnic za referendum je odklonila. Do 22. ure je volilo 637.409 volivcev (67,09%).

V Firencah je vladal red. Do popoldne je volilo že okoli 50% volivcev, do 17. ure nad 150.000 (60%). Značilen je bil prizor redovne klauzuro, ki so se skoraj v sprejvodu in zbrano, da bi zadostile svoji volilni dolžnosti. Do 22. ure je volilo 225.000 volivcev (86%).

V Milanu so dopolnile prevladovala žene. Incidentov ni bilo. Redne so bile volitve tudi v lombardskih mestih. Odstotek volivcev, ki so volili, je bil približno enak. V nekaterih poljedelskih sredstvih predok 90%. Po poročilih bo odstotek volivcev presegel vse dosedanje.

V Neaplju velika udeležba. V Palermo skoraj popoln odstotek volivcev. V prvih jutranjih urah velik dotok redovnic, za katere so začasno ukinili klauzuro. V Genovi velika udeležba. Do 21. ure 70% volivcev je volilo. V Toskani odstotek volivcev višji v mestu kot na deželi. Po prvih poročilih okoli 50 do 55%. V Arezu po prvih poročilih udeležba dosega 65%. V Pisi 60 do 70%.

V Turinu je bilo povsod videti duhovnike, vernike in redovnice s klauzuro, bolnike in invalide, ki so jih pripeljali z avtomobili. V Bologna je bila znatna udeležba. Po prvih poročilih glasovalo že okoli 60%. V Carrari in Maasi volivna udeležba po zadnjih poročilih okoli 80%. La Spezia do 21. ure odstotek 80%.

Na predvečer glasovanja je italijanski kralj Umberto naslovil na italijane poslanico, v kateri je ponovno zagotovil, da bo sprejel svobodno izraženo odločitev naroda. Svečano se je obvezal, da bo v primeru potrditve monarhije sprejel odgovornost, ki jo je prevzel z nasledstvom, istočasno pa se je obvezal, da bo dovolil, da novo ustavo, ki jo bo sprejela ustavodajna

Britanski načrt mirovne pogodbe z Italijo

Osnutek pripravljajo tudi Združene države

Delo namestnikov zunanjih ministrov

PARIZ, 3. junija. — Da bi razpravo o mirovni pogodbi z Italijo ob priliki ponovnega srečanja štirih zunanjih ministrov vodili na osnovi nekake določene načrta, je britansko odposlanstvo v Luksemburški palači pripravilo in med konferenčnimi krogi že razširilo osnutek omenjene pogodbe, ki obsega okoli osmestdes členov. Listina je sestavljena v obliki prave pogodbe. V pogledu vprašanj, o katerih so štirje ministri dosegli sporazum, vsebuje pogodba določila, ki predstavljajo stališča vseh štirih ministrov, v pogledu drugih vprašanj pa predstavlja po večini ali celo izključno mnenje Velike Britanije.

V pogledu vprašanje italijanskih kolonij, kjer je bil nesporazum popoln, vsebuje osnutek samo določilo, ki pravi, da se Italija odpoveduje suverenosti nad svojimi bivšimi kolonijami. L'odoben osnutek za pogodbo sestavlja tudi ameriško odposlanstvo.

V soboto sta bili v Parizu dve nadaljnji seji namestnikov zunanjih ministrov. Na dopoldanski seji so, kot poročajo «BBC», ponovno razpravljali o razdelitvi italijanskega brodarstva. Ker pa niso dosegli sporazuma, so vprašanje poverili posebnim komisijam, v kateri pa se menja članov v pogledu edinic, ki naj bi jih pustili Italiji, znatno razlikujejo. Na popoldanski seji so razpravljali o italijanski vojni odškodnini; tudi to vprašanje so prepuščili v nadaljnje preučevanje komisij. Iz pariskega verodostojnega vira poročajo, da od 16. maja, ko so zunanji ministri preložili konferenco, v gornjem vprašanju niso napredovali. «Reuters» javlja, da so začasno določili kot zadnji dan razprav o italijanski vojni odškodnini 11. junij. Iste dne bo poročal o ostalih vprašanjih tudi gospodarski odbor.

Namestniki zunanjih ministrov so, kot poročajo iz Parisa, sklenili, da bodo delo zaključili do konca tedna. Sestajali se bodo dvakrat na dan, da bi tako dokončali svojo delo. Poročilo bodo začeli sestavljati okoli 10. junija, t. j. pet dni pred sestankom zunanjih ministrov. Dne 12. junija bodo morali zaključiti vsa vprašanja, ki so na dnevnem redu.

Na današnji seji bodo namestniki razpravljali o vprašanju italijanskih vojnih zločinov in o pogodbah, ki jih je pred vojno sklenila Italija z državami, ki pripadajo Združenim narodom. Po «Reutersu» poročilo bodo jutri prebrali poročila, ki ga bo podal o vrnitvi zavezniške lastnine v Italijo in na Balkanu gospodarski odbor.

Tiskovni urad predsedništva italijanskega ministrskega predsedstva sporoča, da je po naročilu zvezniškega vrhovnega poveljnika za Sredozemlje generala Morgana načelnik zavezniške komisije v soboto dopolnile sporočil ministrskemu predsedniku besedilo dogovora, ki so ga sestavile vlade Združenih narodov.

RAZPRAVA PROTI AGRARNIM VODITELJEM

Sofija, 3. junija
Na sobotni razpravi proti 16 agrarnim političnim voditeljem, ki poteka v Sofiji, sta dva obtožena, bivši tajnik organizacije agrarne mladine Efim Arsov in Georgij Pehelinski izjavila, da jima je izjava, ki sta jih podala v teku razprave, izsilila bolgarska milica pod grožnjo mučenja. Obtožence določijo poleg drugemu tudi, da so ovrzali bolgarski vojni napor proti Nemčiji, da so širili miroljubna gesla in da so bili v zvezi s generalom Drago Mihajlovičem. Razprava, na kateri bo nastopilo okoli 200 prii, bo trajala verjetno nekaj tednov.

Pododbor Varnostnega sveta podal poročilo o Francovi Španiji

Pridrški nekatere članov

NEW YORK, 3. junija. — Glavni tajnik organizacije Združenih narodov je v soboto zvečer sporočil, da se bo Varnostni svet ponovno sestal v četrtek 6. junija. Pododbor Varnostnega sveta, ki so mu poverili nalogo, da izvede poizvedbo o Francovi Španiji, je v petek popolnito, točno ob koncu roka, ki mu ga je določil Varnostni svet, dokončal svoje delo. V soboto je objavil poročilo, v katerem predlaga, naj glavna skupščina Združenih narodov v namenoma, da pade Francov režim, povabi vse članice Združenih narodov, naj prekinje diplomatske odnose s Španijo.

Poročilo je kot predsednik pododborja podpisal avstralski zunanji minister dr. Herbert Ewart. Po molcu trdi, da delovanje Francovega režima sicer ne predstavlja grožnje za mir, ustvarja pa položaj, ki predstavlja stalno grožnjo za mednarodni mir ter verjetno nevarnost za ohranitev mednarodnega mira na podlagi čl. 34 listine Združenih narodov. Poročilo podpira načela, ki jih vsebuje izjava vlad Velike Britanije. Združenih držav in Francije z dne 4. marca ter pristavlja, da predlaga pododbor, če bo glavna skupščina ostala se nadalje prepričana, da so izpolnjeni vsi pogoji, ki jih vsebuje omenjena izjava, vključno ukinitve Francovega režima, podelitev amnestije, vrnitve španskih izgnancev, svobodo združevanja in izvedbo svobodnih ter javnih volitev, da organizacija Združenih držav storila prav, če bi dobrohotno preučila prošnjo za pristop svobodno izvoljene španske vlade k organizaciji Združenih narodov.

Poročilo so podpisali vsi člani, vendar pa nekateri s pridržki. Britanski član se je zavezel za tisti del poročila, ki nasvetuje prekinitev diplomatskih odnosov. Poljski odposlanec je analiziral člena 34 in 39 listine ZN ter trdil, da bi imel tudi Varnostni svet možnost, da pdpere prekinitev diplomatskih odnosov.

Poročilo pravi nadalje, da je stelovali mož pod orožjem v Španiji mnogo večje, kot bi lahko pričakovali v državi, ki ljubi mir in ki nima napadnih namenov. Poleg tega kaže delovanje na francoski meji možnost, da Francova Španija prikaže eventualni zaplet. Naj pa bo kakor koli, v bistvu vojaških diktatur je, da vzdržuje z namenom, da zatro notranjo opozicijo, neveliko vojsko. Dejstvo, da imamo dve španski rivalni vladi, že s-mo po sebi predstavlja veliko nevarnost za mir.

Pododbor Varnostnega sveta — pravi poročilo — izjavlja, da ni nikake grožnje za mir ali nasilnega dejanja. Zaradi tega od organizacije Združenih narodov ni moglo zahtevati odobritve ukrepov, kot neposredne prekinitev, diplomatskih in gospodarskih odnosov na osnovi listine Združenih narodov. Pododbor bo zaradi tega vzel v poštev uporabo drugih ukrepov, ker so po njegovem mnenju preiskave niso podoben prepričale je o tem, da je prišlo do mednarodnih trenj, marveč da bi se trenja skoraj neopredelno lahko ponovila. Te ukrepe bi lahko storili na osnovi katerega so tudi stavili omejevanja na priporočila.

Britanski odposlanec pri Varnostnem svetu sir Cadogan je postal pododboru za preučitev španskega vprašanja pismo, v katerem pravi, da britanska vlada nima dokazov, da bi v Španiji raziskovali komunistično silo ali druge načine množnega uničevanja. Po poročilih, ki jih ima britanska vlada, je proizvodnja urana v Španiji neznanstvena. Cadogan se bavi s trditvijo, da dela v bližini Toleda na atomski problemih nemški strokovnjak za težko vodo dr. von Senger-Schadsky. Ugotavlja, da v tamokšnji okraški in nikakih znakov o močno razširjenih napravah in da ni bilo inogoe v arhivih angleškega, ameriškega ali nemškega veleposlaništva v Madridu zaslediti o njem nikakih informacij. Cadogan dodaja, da se britanska vlada pridružuje naziranjem, ki jih bilo izraženo pred Varnostnim svetom, da obstoj in delovanje Francovega režima nista takana, da bi pomenila ogrožanje mednarodnega mira

Nova vzgojna organizacija UNESCO

V soboto zvečer je govoril po radiu britanski znanstvenik in tajnik pripravljene komisije ustanove UNESCO (Vzgojne, znanstvene in kulturne organizacije Združenih narodov) dr. Julian Huxley. Pripravljalno komisijo ustanove UNESCO je označil kot organizacijo, da pripravi in izdela načrte za ustanovo UNESCO. Njena glavna naloga — je nadaljeval — je določiti funkcije in pripravi načrte za ustanovo UNESCO, ki jih bo morala ustanova UNESCO premagati, ko bo prišla delovati. To pa ne bo gotovo do konference ustanove UNESCO, ki bo meseca novembra v Parizu.

V oddaji je nato objavil, da je 41 narodov podpisalo statut ustanove UNESCO, ki je bil izdelan meseca novembra t. l. v Londonu; val ti narodi so zastopani v pripravljani komisiji. Sedem držav je že odobrilo ustanovo: Velika Britanija, Francija, Novi Zeland, Mehika, Indija, Sirija in Saudova Arabija. Številne

Skok s padalom iz raketnega letala

Neki krepek Irec iz Higher Denham blizu Londona bo prihodnji teden tvegati življenje, ko bo odskočil iz letala s velikim tovorom streliva, medtem ko bo letalo letelo s hitrostjo 850 do 1.000 km na uro. To je 27 letni mladenič Bernardo Lynch, ki bo preizkusil eksplozivni sedel, ki so ga izumili v korist pilotov na letalih na raketi pogon; ti ne morejo odskočiti iz letala-kadar vozi s veliko hitrostjo — brez te naprave, ker jih zaradi pritiska vrže nazaj v letalo.

Sedel deluje po tem, da, ki ga potiska poseben naboj in se v petin sekunde dvigne skupno s pilotom v hitrosti 18 m na sekundo. Ko bo Lynch s svojimi letali, se bo osvobodil sedla, nakaar bo odprl padalo in pristal na običajen način.

Menijo, da bo Lynch moral premagati 23 krat večjo silo padca in zrakovalniki so izjavili, da ne poznajo točno učinka takega pritiska na človeka.

Preizkus bodo naredili s prvimi vzorci letala na raketi pogon z dvema sedeloma »Gloster Meteor«, katerega vzorec z enim sedelom je nedavno dobil svetovno prvenstvo hitrosti in sicer s 970 km na uro.

ZIVALI IN ZUZELKE NA PODROČJE POIZKUSA Z ATOMSKO BOMBO

Približno 5000 večjih živali in žuželk so odpeljali na krovu ameriške transportne ladje »Burleson«. To bodo edina živa bitja v območju akcijskega radija atomske bombe pri poizkusu, ki bodo v juliju na Bikinih na Marshallskih otokih v srednjem Pacifiku.

Vkrcali so 4000 belih podgan, 200 prašičev, različne vrste žuželke, razne indijske prašičke in številne miši.

Kot legendarna Noetova barka bodo šle na poti katastrofi, ki jo bo tokrat povzročil človek, in ki jo bo imela veliki vpliv na usodo vsega sveta. Znanstveniki menijo, da bo do mnogih živali preživele razdiralno silo atoma; preostanek svojega življenja bodo prestale v vladnih laboratorijih.

Na predvečer prvega poizkusa na Bikinih bodo živali dali na krov 22 od 77 vojnih ladij. Takoj po bombardiranju bo brez tveganja moglo, če priti na krov ladij, nakaar bodo živali preživele in biologi pregledali in ugotovili, katere posledice so imeli učinki atomske eksplozije. Znanstveniki bodo preučili tudi črvičke in žuželke, ki žive v zavojih pokvarjenega žita, da bodo doleteli učinek atomske eksplozije v njihovem organizmu.

Odkrili so avtomatizirano prehranjevalno živali, ko jih bodo prepuščali živjeti usodi. Postavili bodo tudi naprave za regulacijo zraka, da bodo živali mogle živeti brez posebnih moten v tropiki klime.

Med vprašanji, na katera bodo dobili odgovor, bo verjetno tudi vpliv radioaktivnih žarkov na raka in neplodnost.

P. G. WODEHOUSE

NOVINAR PSMITH

«Pravi, da se imenuje Jackson», je dejal Pugsy in se obrnil vstran. Pamith je hitro krenil proti ravateljski sobi.

«Oh, prijatelj Jackson!», je vzkliznil, kot da bi bil oče, ki neprisiljivo zagleda svojega sina, ki prihaja po dolgem potovanju domov. «Danes je najrečnejši in najlepši dan, kar jih je bilo v tem srečnem letu mojega življenja. Odkod prihajaš?»

Mike, ki je bil zagorelega obraza in dobro rejen, je odlozil častnik.

«Oh, Pamith! Pravkar sem prišel. Jutri jutraj bomo igrali v Brooklynu.»

«Nobene važne obveznosti za danes?»

«Prav nobene; zakaj?»

«Ker bi rad šel s teboj na obisk k prijatelju Jarvisu, katerega se prav gotovo spominjaš.»

«Jarvis?», je vprašal Mike in lékal v svojih spominih. «Ne, mislim, da se ne spominjam nobenega Jarvisa.»

«Pusti, da se tvoje misli vrtajo nekoliko dalje v preteklost. Ali se spominjaš, ko sva šla nekega večera s prijateljem Windsorjem na obisk v njegovo stanovanje?»

«Prav, kje pa je Windsor?»

«V južni ulici, torej, tistega večera.»

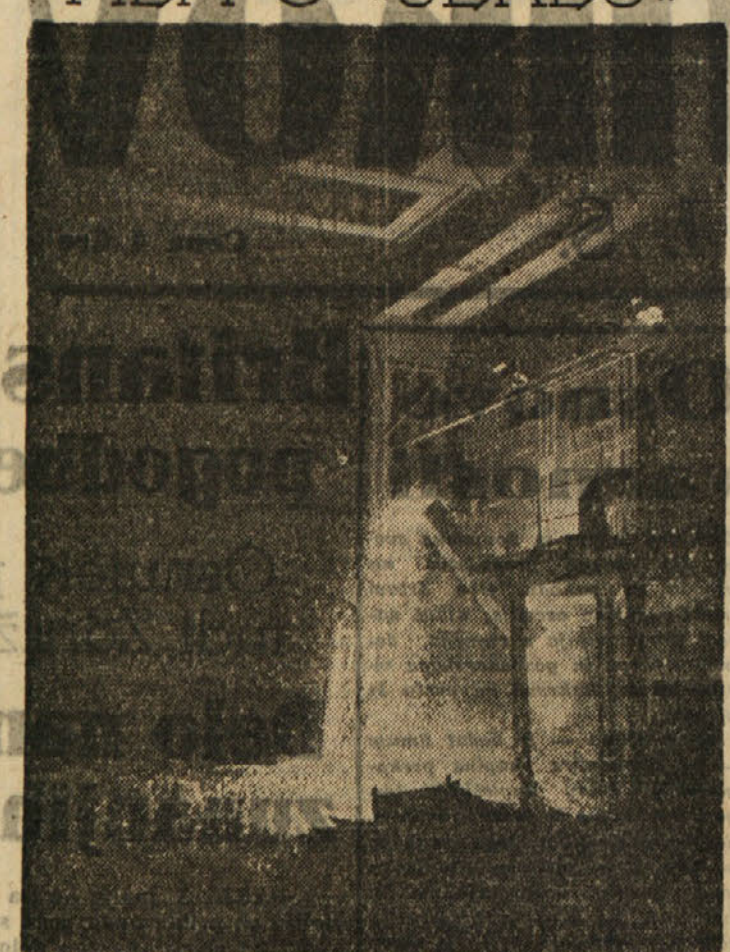
«V južni?»

«Da, trideset dni do moral sedeti, ker je pretepel nekega policista. Toda o tem bova govorila pozneje; vrnila se k onemu večeru. Ali ti ne pride na spomin neki človek, ki je imel tako nizko čelo, da skoraj ni bilo mogoče razločiti obrvi od las?»

«Tisti z mačkami. Razumem.»

«Kot si ravnal rekel, prijatelj Jackson, tisti z mačkami. Da bi boljše razumel vso zadevo in da takoj spoznaš sedanjico, pravi, ti bom povedal svoj načrt. Čeprav ne poznam nobenega drugega človeka, ki bi bil sposoben razumeti vsako skrivnost v eni sami minuti, kot si sposoben ti, Morda ima prijatelj

FILM O «JEKLU»

Britanski filmski režiser Donald Crisp je izdelal po nalogu britanske prosvetne ustanove »British Council« dokumentarni film »Jeklo«, ki je eden izmed najboljših in najzanimivejših kulturnih filmov zadnjih let. Predvajanje traja pol ure, ko gledalci vidijo ves postopek izdelave in obdelave jekla. Kake namrudnike, visoko peč, kaljenje, valjanje in druge načine obdelave. Najzanimivejša je, da je film posnet v zelo posebnih naravnih barvah, ki karzjo tekočo kavezo kovino. Posnetje delo v valjarni daje pravo silho silo, ki jo za to uporablja. Silka kaze tekoče železo, ko silva iz odprte visoke peči v 50 tonske kugole.

JULIJSKA KRAJINA

Obisk ameriških rušilcev

TRST, 3. junija — Znatno število častnikov in mornarjev mornarice Združenih držav, ki so vzbudili pozornost med tržaškimi prebivalstvom v zadnjih dneh, je prišlo v ameriška rušilca »Power« in »Small«.

Ti vojni ladiji sta prvi vojni ladiji mornarice Združenih držav te vrste, ki sta zasidrani v tržaškem pristanišču od osvoboditve mesta. Prišli sta v soboto 1. junija zjutraj. Obe ladiji sta velika rušilca. Tržaški meščani bodo lahko razlikovali oboje rušilca, ker je rušilec »Power« večji od rušilca »Small«. Obe ladiji sta zasidrani druga poleg druge tik ob obrežju skoraj točno nasproti hotela »Excelsior«.

Osnovna cena žita

IN NAGRADE ZA ODDAJO ŽITA LJUDSKIM ŽITNICAM

Trst, 3. junija — Oddelek za poljedelstvo pri Zvezniški vojaški upravi sporoča: »Osnovne cene za pšenico so določile na 2250 lir za sto; za predstavljeni ljudskim žitnicam bodo delili sledeče nagrade:

a) za oddaje v prvih desetih dneh meseca junija 600 lir za sto; b) za v drugih desetih dneh meseca junija 500 lir za sto; c) za oddaje v zadnjih desetih dneh meseca junija 400 lir za sto; d) za oddaje v prvih desetih dneh meseca junija 300 za sto.

S prihodnjim razglasom bodo določili cene za rž, ječmen in koruzo.

Prepoved lova na srnjake

Trst, 3. junija — Poljedelski oddelek Zavezniške vojaške uprave sporoča, da bodo odredbo, ki jo bodo v kratkem objavili, prepovedali lov na srnjake v kakršnem koli času in na kakršni koli način.

Odredba ugotavlja težavno stanje divjadi, ki je zelo trpeča zaradi vojne; upošteva potrebo, da v načrtu za obnovo zaščitno območje in množitev divjadi, kateri grozi v največji meri nevarnost popolnega iztopenja.

Odredba bo veljala za vse osebnosti, ki je pod nadzorom Zavezniške vojaške uprave.

Opozorilo avtomobilistom

Trst, 3. junija — Zavezniška vojaška uprava zeli opozoriti vse one, ki imajo dovoljenje za vožnje z avtomobilom, da

uporabljajo vozila le za namene, za katere je izdano dovoljenje.

Količina benolina in mazalnice, ki je določena za to področje, ni zadostna, da bi dovoljevala nepotrebna potovanja civilistov z zasebnimi avtomobili. Da bi dosegli izvajanje veljavnih določil glede vožnje, je prejeta policija navodila, naj napravijo cestne bloke ter odvzame dovoljenje vsem avtomobilom, pri katerih bi ugotovili, da opravljajo nepooblaščen potovanje.

Slopesni ukaz, št. 57

SPREMEMBA KRAJEVNEGA OBDAVENJA

Trst, 3. junija — Slopesni ukaz št. 57 pridobuje po pravici, spremembe izrazilne za keno o krajevnih finančnih.

Med drugim določa, kako in kdaj je treba uporabiti rodbinski obinski davki; nadalje spremeni davke na pse, na javna vozila, na klavirje, na blazarde in na trgovska dovoljenja. Nadaljnji popravki in spremembe so tičeje davka na avtomobile in krajevne davke na nepremično imovino.

IZ KOROŠKE

Mladinski urad v Celovcu mora skrbeti za 2.584 nezakonskih otrok in 746 zakonskih otrok. Leto 1935 je bilo le 1.900 nezakonskih otrok. V štirih mesecih letošnjega leta je število nezakonskih otrok poraslo za 276. Največ skrb — pravi »Koroška kronika« — delajo mlada dekleta, ki preživljajo svoje noče po cestah in zabaviščih. To je pač star organizacija, kakor so bile »Hitlerjugend« in »Zveza nemških deklet«.

In prav gotovo potrebujete ravnatelja-boksača, ali ne?

«Nujno, prijatelj Jackson; nujno nam je potreben.»

«Vraga! Ali imate morda sovratnike, za to, kar objavljate?»

«Sovratnike? To ne bi bilo nič. Povedal ti bom samo to, da mi je neki kritik napravil luknjo na klobuku s kroglo iz pištole.»

«Ne! Saj ni moglo!»

«Drugi spet so me obsedali na vrhu neke strehe dolgo uro. Pravi nasprotniki so, prijatelj Jackson.»

«Vraga! Povej, torej!»

Pamith je na kratko povedal dogodek, ki so jih preživeli v preteklih tednih.

«Toda, prijatelj moj, je prišel Mike, ko sta sedela pri mizi. »Zdi se mi, da so zelo dobri. Spominjati doživljaja Kida Bradya so zelo zanimivi. Nadzve zanimi.«

«Prav zanimivi, je priznal Pamith. »Na žalost, smo zaradi njih izgubili ravnatelja-boksača.«

«Kako to?»

«Takšna je bila reklama, ki smo jo naredili za prijatelja Bradya, da ima zdaj vsak teden »match«.

Danes je odšel v White Plaza, na treniranje, ker se pripravja za »match« z nekim Woodom, ki je slaven boksač. Stiri unče tohtu.

«In prav gotovo potrebujete ravnatelja-boksača, ali ne?»

«Nujno, prijatelj Jackson; nujno nam je potreben.»

«Vraga! Ali imate morda sovratnike, za to, kar objavljate?»

«Sovratnike? To ne bi bilo nič. Povedal ti bom samo to, da mi je neki kritik napravil luknjo na klobuku s kroglo iz pištole.»

«Ne! Saj ni moglo!»

«Drugi spet so me obsedali na vrhu neke strehe dolgo uro. Pravi nasprotniki so, prijatelj Jackson.»

«Vraga! Povej, torej!»

Pamith je na kratko povedal dogodek, ki so jih preživeli v preteklih tednih.

«Toda, prijatelj moj, je prišel Mike, ko sta sedela pri mizi. »Zdi se mi, da so zelo dobri. Spominjati doživljaja Kida Bradya so zelo zanimivi. Nadzve zanimi.«

«Prav zanimivi, je priznal Pamith. »Na žalost, smo zaradi njih izgubili ravnatelja-boksača.«

«Kako to?»

«Takšna je bila reklama, ki smo jo naredili za prijatelja Bradya, da ima zdaj vsak teden »match«.

Danes je odšel v White Plaza, na treniranje, ker se pripravja za »match« z nekim Woodom, ki je slaven boksač. Stiri unče tohtu.

«In prav gotovo potrebujete ravnatelja-boksača, ali ne?»

«Nujno, prijatelj Jackson; nujno nam je potreben.»

«Vraga! Ali imate morda sovratnike, za to, kar objavljate?»

«Sovratnike? To ne bi bilo nič. Povedal ti bom samo to, da mi je neki kritik napravil luknjo na klobuku s kroglo iz pištole.»

«Ne! Saj ni moglo!»

«Drugi spet so me obsedali na vrhu neke strehe dolgo uro. Pravi nasprotniki so, prijatelj Jackson.»

Seja Pokrajinskega sveta

V soboto popoldne je bila redna seja Pokrajinskega sveta, na kateri so po odobritvi zapisnika zadnje seje in predčitanih nekaterih pisem prešli na določeni dnevni red. Svet je razpravljal o ustanovitvi vzgojnega zavoda v Pierlu. Po drobno poročilo o tem vprašanju je podal načelnik gospodarske komisije, čigar mnenje je Svet tudi usvojil. Odobrili so tudi vse ostale točke dnevnega reda.

ČESTITKE ČESKOSLOVŠKE KOLONIJE

Predsednik čkoslovskega narodnega odbora gospod Bohumil Bartoš je poslal — tudi v imenu čkoslovske kolonije v Juljski krajini — predsedniku čkoslovske republike dr. Edvardu Benešu ob priliki njegovega 68. rojstnega dneva 28. maja brezjavno z najprišnejšimi čestitkami in zahvalo za njegovo opravljeno delo za osvoboditev in neodvisnost obnovljene Čkoslovske.

Tržaška radijska postaja je imela po zaslugi direktorja majorja J. St. Clair Erskina ob priliki rojstnega dneva prigodno oddajo.

Zaključek pouka

Tržaški šolski nadzornik sporoča, da so prišli obredbo o dokončnih uspehih in izpiti za srednje šole za šolsko leto 1945-46.

Prirediti lahko dobe informacije pri šolskih voditeljih.

ZANIMIVOSTI

Spretnost nekega britanskega policijskega častnika, ki je prej služil pri londonski policiji, je pripomogla, da so ujeli grškega bankarja Evangelosa Mangana, ki je bil pet mesecev vodja skupine desničarskih teroristov. Pred tremi meseci so njegove tople streljale talce in nekatere usmrtili. Patrulja je srečala Mangana s štirimi njegovimi tovariši na cesti v Kalamati. Omenjeni bankar je Mangana držal v pogovoru, dokler ni prišel neki avto grške vojske.

Na Borneu so zaradi obtožbe množičnih umorov aretirali 45 Japoncev. Te aretacije so izvedli zaradi odkritja skupnega groba 14 trupel v Los Koolos (približno 25 km od Samarinde na zahodni obali) v glavnem robu nekakega rudnika, ki je bil zabeleniran.

V bližini vasi Cortailod v Švici so odkrili nekaj pokopališč iz druge svetovne vojne. Do zdaj so našli 8 otrok, med njimi eno otroklo.

Britanski oddelki so v Hamburgu vrgli v zrak ladjeedolno znane nemške družbe »Bloem und Voss«, v kateri so sgradili vojno ladjo »Blumarck« in večino nemških podmornic.

Dopisnik Tanjunga v Pragi javlja, da so knjige: »Jugoslovanska osvobodilna borba«, ki jo je napisal maršal Tito, prevedli v češčino.

Na sovjetskem veleposlaništvu v Beogradu je bila slonesnost, med katero so odločili s sovjetskimi odlikovanji nekatere častnike in borce jugoslovanske armade.

Cene hlom v Italiji so s 1. junijem porasle na 5 lir.

Vojaško sodišče v Wuppertalu na britanskem področju v Nemčiji je obsodilo na smrt tri od petnajstih članov »Sonder Kommando Ernst«, obtožene zaradi usmrčitve osmih britanskih vojnih ujetnikov. Deset drugih obtožencev so obsodili na ječo od dveh do desetih let.

V Stockholm so v prisotnosti kralja Gustava Švedskega otvorili tretji kongres inženirjev nordijskih držav. Na kongresu so udeleženi inženirji iz Švedske, Norveške, Danske, Finske in Islanda.

prodajalni zanimivosti v Groome Streetu; pravkar je enozlisk maščeno sapčico z maslom. Ko sta vstopila, je privzdignil oči in jo pogledal; bojazljivo je začel zvižgati nelo medolje.

«Prijatelj Jarvis, je dejal Pamith, spet imava polnost, da se vidiva. Ali se me spominjaš?»

«Ne», je odgovoril Jarvis; takoj potem je spet zavil.

Pamith ni izgubil poguma. «Ah! Je prizanesljivo dehal. Razumem, da v newyorškem kraju prav lahko pozabimo dogodek, ki smo jih doživeli prejšnjega dne. Ali niste istega mnenja, prijatelj Jarvis?»

Strokovnjak se je poglubil v maščino sapčico, ki je bila predmet njegovega negovanja in ni odgovoril ničesar.

«Krasna stvarca!» je spregovoril Pamith in postavil monokel na oči. «Kateremu razredu »Felliscatus« pripada? Po barvi je podobna neki posebnosti vrsti stellanjskega mladca.»

Jarvis ga je sovražno pogledal. «Povejte, kaj hočete, prav za prav? To je jasno, ali ne? Če hočete kupiti kakšno kado ali pa kaj drugega, zakaj me ne vprašate?»

(Nadaljevanje prihodnjik)

Nasla sta Bata Jarvis v njegovi

prodnjalski zanimivosti v Groome Streetu; pravkar je enozlisk maščeno sapčico z maslom. Ko sta vstopila, je privzdignil oči in jo pogledal; bojazljivo je začel zvižgati nelo medolje.

«Prijatelj Jarvis, je dejal Pamith, spet imava polnost, da se vidiva. Ali se me spominjaš?»

«Ne», je odgovoril Jarvis; takoj potem je spet zavil.

Pamith ni izgubil poguma. «Ah! Je prizanesljivo dehal. Razumem, da v newyorškem kraju prav lahko pozabimo dogodek, ki smo jih doživeli prejšnjega dne. Ali niste istega mnenja, prijatelj Jarvis?»

Strokovnjak se je poglubil v maščino sapčico, ki je bila predmet njegovega negovanja in ni odgovoril ničesar.

«Krasna stvarca!» je spregovoril Pamith in postavil monokel na oči. «Kateremu razredu »Felliscatus« pripada? Po barvi je podobna neki posebnosti vrsti stellanjskega mladca.»

Jarvis ga je sovražno pogledal. «Povejte, kaj hočete, prav za prav? To je jasno, ali ne? Če hočete kupiti kakšno kado ali pa kaj drugega, zakaj me ne vprašate?»

(Nadaljevanje prihodnjik)

Nasla sta Bata Jarvis v njegovi

prodnjalski zanimivosti v Groome Streetu; pravkar je enozlisk maščeno sapčico z maslom. Ko sta vstopila, je privzdignil oči in jo pogledal; bojazljivo je začel zvižgati nelo medolje.

«Prijatelj Jarvis, je dejal Pamith, spet imava polnost, da se vidiva. Ali se me spominjaš?»

«Ne», je odgovoril Jarvis; takoj potem je spet zavil.

Pamith ni izgubil poguma. «Ah! Je prizanesljivo dehal. Razumem, da v newyorškem kraju prav lahko pozabimo dogodek, ki smo jih doživeli prejšnjega dne. Ali niste istega mnenja, prijatelj Jarvis?»

Strokovnjak se je poglubil v maščino sapčico, ki je bila predmet njegovega negovanja in ni odgovoril ničesar.

«Krasna stvarca!» je spregovoril Pamith in postavil monokel na oči. «Kateremu razredu »Felliscatus« pripada? Po barvi je podobna neki posebnosti vrsti stellanjskega mladca.»

Jarvis ga je sovražno pogledal. «Povejte, kaj hočete, prav za prav? To je jasno, ali ne? Če hočete kupiti kakšno kado ali pa kaj drugega, zakaj me ne vprašate?»

(Nadaljevanje prihodnjik)

Nasla sta Bata Jarvis v njegovi

prodnjalski zanimivosti v Groome Streetu; pravkar je enozlisk maščeno sapčico z maslom. Ko sta vstopila, je privzdignil oči in jo pogledal; bojazljivo je začel zvižgati nelo medolje.

«Prijatelj Jarvis, je dejal Pamith, spet imava polnost, da se vidiva. Ali se me spominjaš?»

«Ne», je odgovoril Jarvis; takoj potem je spet zavil.

Pamith ni izgubil poguma. «Ah! Je prizanesljivo dehal. Razumem, da v newyorškem kraju prav lahko pozabimo dogodek, ki smo jih doživeli prejšnjega dne. Ali niste istega mnenja, prijatelj Jarvis?»

Strokovnjak se je poglubil v maščino sapčico, ki je bila predmet njegovega negovanja in ni odgovoril ničesar.

«Krasna stvarca!» je spregovoril Pamith in postavil monokel na oči. «Kateremu razredu »Felliscatus« pripada? Po barvi je podobna neki posebnosti vrsti stellanjskega mladca.»

Jarvis ga je sovražno pogledal. «Povejte, kaj hočete, prav za prav? To je jasno, ali ne? Če hočete kupiti kakšno kado ali pa kaj drugega, zakaj me ne vprašate?»

(Nadaljevanje prihodnjik)

Nasla sta Bata Jarvis v njegovi

prodnjalski zanimivosti v Groome Streetu; pravkar je enozlisk maščeno sapčico z maslom. Ko sta vstopila, je privzdignil oči in jo pogledal; bojazljivo je začel zvižgati nelo medolje.

«Prijatelj Jarvis, je dejal Pamith, spet imava polnost, da se vidiva. Ali se me spominjaš?»

«Ne», je odgovoril Jarvis; takoj potem je spet zavil.

Pamith ni izgubil poguma. «Ah! Je prizanesljivo dehal. Razumem, da v newyorškem kraju prav lahko pozabimo dogodek, ki smo jih doživeli prejšnjega dne. Ali niste istega mnenja, prijatelj Jarvis?»

Strokovnjak se je poglubil v maščino sapčico, ki je bila predmet njegovega negovanja in ni odgovoril ničesar.

«Krasna stvarca!» je spregovoril Pamith in postavil monokel na oči. «Kateremu razredu »Felliscatus« pripada? Po barvi je podobna neki posebnosti vrsti stellanjskega mladca.»

Jarvis ga je sovražno pogledal. «Povejte, kaj hočete, prav za prav? To je jasno, ali ne? Če hočete kupiti kakšno kado ali pa kaj drugega, zakaj me ne vprašate?»

(Nadaljevanje prihodnjik)

Nasla sta Bata Jarvis v njegovi

prodnjalski zanimivosti v Groome Streetu; pravkar je enozlisk maščeno sapčico z maslom. Ko sta vstopila, je privzdignil oči in jo pogledal; bojazljivo je začel zvižgati nelo medolje.

«Prijatelj Jarvis, je dejal Pamith, spet imava polnost, da se vidiva. Ali se me spominjaš?»

«Ne», je odgovoril Jarvis; takoj potem je spet zavil.

Pamith ni izgubil poguma. «Ah! Je prizanesljivo dehal. Razumem, da v newyorškem kraju prav lahko pozabimo dogodek, ki smo jih doživeli prejšnjega dne. Ali niste istega mnenja, prijatelj Jarvis?»

Strokovnjak se je poglubil v maščino sapčico, ki je bila predmet njegovega negovanja in ni odgovoril ničesar.